

**ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT HỌC PHẦN
KINH TẾ MÔI TRƯỜNG**

Ngành đào tạo: Kinh tế

Hệ đào tạo: Đại học chính quy

(Ban hành kèm theo Quyết định số: 900/QĐ-ĐHTB, ngày 07/12/2017)

1. Tên học phần: Kinh tế môi trường

2. Số tín chỉ: 2 (2,0)

3. Trình độ: Cho sinh viên năm thứ hai

4. Phân bổ thời gian:

- Lên lớp: **30 tiết (2 tiết lên lớp/tuần)**
 - + Lý thuyết/Thực hành/: 20 tiết
 - + Seminar/Bài tập/tiểu luận: 9 tiết
 - + Kiểm tra: 1tiết: Số bài kiểm tra định kỳ: 1bài
- Tự học: **(30 x 2) = 60 giờ**

5. Điều kiện tiên quyết: Kinh tế vi mô

6. Mục tiêu của học phần:

Sau khi hoàn tất học phần sinh viên có khả năng;

6.1. Về kiến thức:

- Trang bị những phương pháp kinh tế học cơ bản dùng để phân tích các vấn đề môi trường dựa trên quan điểm hiệu quả trong sử dụng tài nguyên môi trường cho phát triển hiệu quả và bền vững.
- Nhận biết được giá trị của việc bảo vệ môi trường và sử dụng các biện pháp kinh tế trong các chính sách môi trường.
- Áp dụng các phương pháp phân tích cơ bản trong những vấn đề môi trường.

6.2. Về kỹ năng:

- Có khả năng phân tích, đánh giá, vận dụng những kiến thức cơ bản đã học để đưa ra được chính kiến của mình về tính đúng đắn, khả thi của các chính sách vĩ mô của chính phủ về quản lý tài nguyên môi trường
- Tham gia được một cách độc lập vào quá trình xây dựng chương trình, dự án nhỏ về quản lý, khai thác sử dụng tài nguyên môi trường, từ xác định mục tiêu, phân tích nhu cầu và khả năng, các nhân tố ảnh hưởng, đề xuất giải pháp thực hiện.

6.3. Về năng lực tự chủ và tự chịu trách nhiệm:

- Hình thành tư duy phân tích, đánh giá.
- Có thái độ làm việc tích cực, độc lập.
- Thái độ hợp tác, chia sẻ khi làm việc nhóm.

7. Mô tả tóm tắt nội dung học phần:

Nội dung học phần này đề cập đến những kiến thức cơ bản liên quan đến môi trường, mối quan hệ giữa môi trường và phát triển, những vấn đề cơ bản về kinh tế học chất lượng môi trường và những nội dung kiến thức của quản lý môi trường được xem xét trên góc độ kinh tế phù hợp với hoàn cảnh cụ thể của Việt Nam và xu hướng biến đổi môi trường toàn cầu. Học phần bao gồm 4 chương:

- Chương I: Giới thiệu những vấn đề cơ bản về mối quan hệ kinh tế và môi trường, đối tượng nghiên cứu, nhiệm vụ và phương pháp nghiên cứu của môn học.

- Chương II: Trình bày những nội dung cơ bản của môi trường và phát triển như: các vấn đề về môi trường, tài nguyên thiên nhiên, sự biến đổi môi trường và đặc biệt trong chương này đi sâu vào phân tích và làm sáng tỏ thế nào là sự phát triển bền vững, liên quan đến phát triển bền vững có những chỉ số nào, nội dung và nguyên tắc phát triển bền vững hiện nay trên thế giới và ở Việt Nam.

- Chương III: Trình bày những vấn đề cơ bản của kinh tế học chất lượng môi trường nhằm giải quyết từ cơ sở lý luận đến thực tiễn bản chất kinh tế của những vấn đề môi trường.

- Chương IV: Phân tích chi phí – lợi ích (CBA) là một phương pháp cơ bản để phân tích kinh tế tác động tới môi trường. Khi tiến hành CBA cần tiến hành trình tự theo 5 bước. Tổng hợp toàn bộ kết quả của CBA để có sự lựa chọn các chương trình, dự án hay phương án chính là các chỉ tiêu sử dụng khi tiến hành đánh giá một dự án, trong đó tập trung vào phân tích 3 chỉ tiêu cơ bản là giá trị hiện tại ròng (NPV), tỷ suất lợi ích – chi phí (B/C) và hệ số hoàn vốn nội bộ (IRR).

8. Nhiệm vụ của sinh viên:

Tham dự học, thảo luận, kiểm tra, theo Quyết định số 17/VBHN-BGD&ĐT ngày 15 tháng 5 năm 2014 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về quy chế đào tạo đại học và cao đẳng chính quy theo hệ thống tín chỉ qui chế học vụ hiện hành của trường Đại học Thái Bình.

- Dự lớp: trên 80%.

- Tham gia đầy đủ 1 bài kiểm tra định kỳ, 1 tiểu luận và tham dự kỳ thi kết thúc học phần.

- Tự học: Có đầy đủ điểm thường xuyên, điểm đánh giá nhận thức, làm bài tập ở nhà.

9. Tài liệu học tập:

- Giáo trình chính:

[1] Tập bài giảng *Kinh tế môi trường* - Trường Đại học Thái Bình (tài liệu lưu hành nội bộ).

[2] Hệ thống bài tập *Kinh tế môi trường* - Trường Đại học Thái Bình (tài liệu lưu hành nội bộ)

- Tài liệu khác:

[3] PGS.TS Nguyễn Thế Chinh – *Kinh tế và quản lý môi trường* – Giáo trình trường Đại học Kinh tế quốc dân, NXB Thống kê, năm 2013

[4] PGS.TS Hoàn Xuân Cơ – *Giáo trình Kinh tế môi trường* – NXB Giáo dục, năm 2015

[5] TS Nguyễn Văn Song, TS Vũ Thị Phương Thụy – *Giáo trình tài nguyên môi trường* – Trường Đại học Nông nghiệp Hà Nội, 2010

[6] *Luật Bảo vệ môi trường* số 52/2005/QH11 ngày 29/11/2005.

10. Tiêu chuẩn đánh giá sinh viên:

10.1. Tiêu chí đánh giá:

STT	Điểm thành phần	Quy định	Trọng số	Ghi chú
1	Điểm thường xuyên: đánh giá nhận thức, thái độ thảo luận, chuyên cần, làm bài tập ở nhà.	+ Số tiết dự học/Tổng số tiết	10%	
2	Điểm kiểm tra định kỳ	+ 1 bài kiểm tra viết 1 tiết trên lớp	15%	
3	Điểm tiểu luận	+ 1 tiểu luận	15%	
4	Thi kết thúc học phần	+ Thi viết (60')	60%	

10.2. Cách tính điểm:

- Sinh viên không tham gia đủ 80% số tiết học trên lớp không được thi lần đầu.
- Điểm thành phần để điểm lẻ đến một chữ số thập phân.
- Điểm kết thúc học phần để điểm lẻ đến một chữ số thập phân.

11. Thang điểm: Theo qui chế tín chỉ

12. Hình thức và nội dung từng tuần:

Hình thức tổ chức dạy học (HTTCDH)	Nội dung	Thời gian (tiết)	Yêu cầu SV chuẩn bị và địa chỉ tài liệu	Ghi chú
Nội dung 1 (Tuần 1): Chương 1: Khái quát về kinh tế môi trường, Chương 2: Môi trường và phát triển				
Lý thuyết	<p>Chương 1: Khái quát về kinh tế môi trường</p> <p>2.1. Khái niệm về Kinh tế và Môi trường</p> <p>2.2. Đối tượng của môn học</p> <p>2.3. Nhiệm vụ của môn học</p> <p>2.4. Phương pháp nghiên cứu môn học</p> <p>Chương 2: Môi trường và phát triển</p> <p>2.1 Môi trường</p> <p>2.1.1. Những vấn đề chung về môi trường</p>	2	<p>- Chuẩn bị và đọc trước:</p> <p>+ Nội dung bài học trong tài liệu [1]. Chương 1 Chương 2 (I)</p> <p>+ Đọc thêm nội dung liên quan trong tài liệu [3] (từ tr7-tr39)</p> <p>Làm câu hỏi ôn tập cuối chương 1 và chương 2 trong tài liệu [1].</p>	

Hình thức tổ chức dạy học (HTTCDH)	Nội dung	Thời gian (tiết)	Yêu cầu SV chuẩn bị và địa chỉ tư liệu	Ghi chú
	2.1.2.Thành phần của môi trường 2.1.3.Phân loại môi trường 2.1.4.Vai trò của môi trường			
Kiểm tra Đánh giá	<p>- Sinh viên hiểu thế nào là kinh tế môi trường, nắm được nội dung của môn học thông qua nhiệm vụ và đối tượng của môn học và có được phương pháp nghiên cứu môn học.</p> <p>- Sinh viên nắm được những vấn đề chung về môi trường từ đó phân tích vai trò của môi trường.</p>			
Nội dung 2 (Tuần 2): Chương 2: Môi trường và phát triển				
Lý thuyết	<p>2.2 Tài nguyên thiên nhiên</p> <p>2.2.1.Khái niệm tài nguyên</p> <p>2.2.2.Đặc điểm và phân loại tài nguyên thiên nhiên</p> <p>2.2.3.Kinh tế tài nguyên</p> <p>2.2.4.Cân bằng vật chất và chất lượng môi trường</p>	1	<p>- Chuẩn bị và đọc trước: + Nội dung bài học trong tài liệu [1]. Chương 2 (II) + Đọc thêm nội dung liên quan trong tài liệu [3] (từ tr40- tr50) Làm câu hỏi ôn tập cuối chương 1 và chương 2 trong tài liệu [1].</p>	
Bài tập/thảo luận	Bài tập chương 2	1		
Kiểm tra Đánh giá	<p>- Sinh viên hiểu được thế nào là tài nguyên, đặc điểm của tài nguyên, bài toán về kinh tế tài nguyên và phân tích được mô hình cân bằng vật chất và chất lượng môi trường.</p>			
Nội dung 3 (Tuần 3): Chương 2: Môi trường và phát triển				
Lý thuyết	<p>2.3 Biến đổi môi trường</p> <p>2.3.1.Khái niệm chung về biến đổi môi trường</p> <p>2.3.2.Các dạng biến đổi môi trường</p> <p>2.3.3.Ảnh hưởng của BĐMT</p> <p>2.3. 4.Nguyên nhân</p>	1	<p>- Chuẩn bị và đọc trước: + Nội dung bài học trong tài liệu [1].Chương 2 (III) + Đọc thêm nội dung liên quan trong tài liệu [3] (từ tr50- tr63) - Làm câu hỏi ôn tập cuối chương 2 trong tài liệu chính</p>	
Bài tập/thảo luận	Bài tập chương 2	1		
Kiểm tra Đánh giá	<p>Sinh viên hiểu được thế nào là biến đổi môi trường với các dạng về biến đổi môi trường lấy được ví dụ cụ thể.</p> <p>Qua thực tế biến đổi môi trường phân tích ảnh hưởng tìm ra nguyên nhân và giải pháp về bài toán biến đổi môi trường.</p>			

Hình thức tổ chức dạy học (HTTCDH)	Nội dung	Thời gian (tiết)	Yêu cầu SV chuẩn bị và địa chỉ tư liệu	Ghi chú
Nội dung 4 (Tuần 4): Chương 2: Môi trường và phát triển				
Lý thuyết	2.4. Phát triển bền vững 2.4.1. Những vấn đề chung về phát triển 2.4.2. Khái niệm phát triển bền vững	2	Chuẩn bị và đọc trước: + Nội dung bài học trong tài liệu [1]. Chương 2 (IV) + Đọc thêm nội dung liên quan trong tài liệu [3] (từ tr63- tr85)	
Kiểm tra Đánh giá	<p>- Sinh viên hiểu thế nào là phát triển bền vững. - Chuẩn bị nội dung tiểu luận thuyết trình theo nhóm. Chia nhóm làm tiểu luận theo nội dung đã chuẩn bị trước</p> <p><i>Hãy cho biết ảnh hưởng của tình trạng ô nhiễm môi trường nông thôn hiện nay. Trên cơ sở đó tìm ra nguyên nhân và những biện pháp nhằm cải thiện chất lượng môi trường nông thôn tại địa phương anh (chị)</i></p>			
Nội dung 5 (Tuần 5): Chương 2: Môi trường và phát triển				
Lý thuyết	2.5. Phát triển bền vững 2.5.1. Những vấn đề chung về phát triển 2.5.2. Khái niệm phát triển bền vững 2.5.3. Nội dung phát triển bền vững 2.5.4. Các chỉ số phát triển bền vững 2.5.5. Nguyên tắc phát triển bền vững	1	- Chuẩn bị và đọc trước: + Nội dung bài học trong tài liệu [1]. Chương 2 (IV) + Đọc thêm nội dung liên quan trong tài liệu [3] (từ tr63- tr85) - Làm câu hỏi ôn tập cuối chương 2 trong tài liệu [1].	
Bài tập/thảo luận	Bài tập chương 2	1		
Kiểm tra Đánh giá	<p>- Sinh viên hiểu những vấn đề chung về phát triển bền vững nội dung, chỉ số và nguyên tắc từ đó đánh giá những kết quả đạt được và các vấn đề còn tồn tại phát triển bền vững tại Việt Nam.</p>			
Nội dung 6 (Tuần 6): Chương 3: Kinh tế học chất lượng môi trường				
Lý thuyết	3.1. Mô hình thị trường và hiệu quả kinh tế 3.1.1. Cung, cầu và cân bằng thị trường 3.1.2. Thặng dư tiêu dùng và thặng dư sản xuất 3.1.3. Hiệu quả Pareto (hiệu quả kinh tế) 3.1.4. Thất bại của thị trường	1	- Chuẩn bị và đọc trước: + Nội dung bài học trong tài liệu [1]. Chương 3 (I) + Đọc thêm nội dung liên quan trong tài liệu [3] (từ tr89- tr109). Làm câu hỏi ôn tập cuối chương 3 trong tài liệu [1].	

Hình thức tổ chức dạy học (HTTCDH)	Nội dung	Thời gian (tiết)	Yêu cầu SV chuẩn bị và địa chỉ tài liệu	Ghi chú
Bài tập/thảo luận	Bài tập chương 3	1		
Kiểm tra Đánh giá	- Sinh viên hiểu thế nào là hiệu quả pareto, phân tích những nhân tố gây nên thất bại của thị trường.			
Nội dung 7 (Tuần 7): Chương 3: Kinh tế học chất lượng môi trường				
Lý thuyết	3.2 Ngoại ứng 3.2.1 Khái niệm và phân loại 3.2.2 Ngoại ứng và thất bại thị trường <i>a. Trường hợp ngoại ứng tiêu cực</i> <i>b. Trường hợp ngoại ứng tích cực</i>	1	- Chuẩn bị và đọc trước: + Nội dung bài học trong tài liệu [1]. Chương 3 (II) + Đọc thêm nội dung liên quan trong tài liệu [3] (từ tr110- tr120) - Làm câu hỏi ôn tập cuối chương 3 trong tài liệu [1]. và bài tập dạng I	
Bài tập/thảo luận	Bài tập chương 3	1		
Kiểm tra Đánh giá	Sinh viên hiểu thế nào là ngoại ứng, lấy được ví dụ cụ thể về từng loại ngoại ứng. Phân tích mô hình ngoại ứng và sự thất bại của thị trường với từng loại ngoại ứng.			
Nội dung 8 (Tuần 8): Chương 3: Kinh tế học chất lượng môi trường				
Lý thuyết	3.1. Kinh tế học ô nhiễm 3.1.1. Ô nhiễm môi trường là ngoại ứng 3.2.2. Ô nhiễm tối ưu – các tiếp cận 3.2.1. <i>Ô nhiễm tối ưu tại mức cân bằng xã hội</i> 3.2.2. <i>Ô nhiễm tối ưu tại mức cực tiểu hóa chi phí</i>	1	- Chuẩn bị và đọc trước: + Nội dung bài học trong tài liệu [1]. Chương 3 (III) + Đọc thêm nội dung liên quan trong tài liệu [3] (từ tr120- tr126). - Làm câu hỏi ôn tập cuối chương 3 trong tài liệu [1]. Và bài tập dạng II trong tài liệu [2]	
Bài tập/thảo luận	Bài tập chương 3	1		
Kiểm tra Đánh giá	Sinh viên hiểu và phân tích được bài toán về ô nhiễm tối ưu theo 2 cách tiếp cận ô nhiễm tối ưu tại mức cân bằng xã hội và ô nhiễm tối ưu tại mức cực tiểu hóa chi phí ô nhiễm. Vận dụng lý thuyết vào thực tế.			
Nội dung 9 (Tuần 9): Chương 3: Kinh tế học chất lượng môi trường				
Lý thuyết	3.2. Giải pháp kinh tế thị trường cho ô nhiễm tối ưu 3.2.1. <i>Quyền tài sản</i> 3.2.2. <i>Mô hình thỏa thuận ô nhiễm</i>	2	- Chuẩn bị và đọc trước: + Nội dung bài học trong tài liệu [1]. Chương 3 (III) + Đọc thêm nội dung liên quan trong tài liệu [3]	

Hình thức tổ chức dạy học (HTTCDH)	Nội dung	Thời gian (tiết)	Yêu cầu SV chuẩn bị và địa chỉ tư liệu	Ghi chú
	3.2.3. Định lý Coase và những hạn chế Chữa bài tập chương 3		(từ tr126- tr138) - Làm câu hỏi ôn tập cuối chương 3 trong tài liệu [1]. Và bài tập dạng II trong tài liệu [2]	
Kiểm tra Đánh giá	Sinh viên hiểu và phân tích được bài toán về giải pháp thị trường cho ô nhiễm tối ưu. Vận dụng lý thuyết vào thực tế.			
Nội dung 10 (Tuần 10): Chương 3: Kinh tế học chất lượng môi trường				
Lý thuyết	3.3. Các công cụ kinh tế và khả năng áp dụng để giải quyết vấn đề môi trường 3.3.1. Thuế ô nhiễm tối ưu (thuế Pigou) a. Thuế ô nhiễm tối ưu và mục tiêu tối đa hóa phúc lợi xã hội b. Thuế ô nhiễm tối ưu và mục tiêu tối đa hóa lợi nhuận của doanh nghiệp	1	- Chuẩn bị và đọc trước: + Nội dung bài học trong tài liệu [1]. Chương 3 (IV) + Đọc thêm nội dung liên quan trong tài liệu [3] (từ tr144- tr151) - Làm câu hỏi ôn tập cuối chương 3 trong tài liệu [1]. Và bài tập dạng II trong tài liệu [2]	
Bài tập/thảo luận	Bài tập chương 3	1		
Kiểm tra Đánh giá	Sinh viên hiểu thế nào là thuế pigou và phân tích khả năng áp dụng để giải quyết bài toán ô nhiễm môi trường			
Nội dung 11 (Tuần 11): Chương 3: Kinh tế học chất lượng môi trường				
Lý thuyết	c. Khả năng áp dụng và hạn chế của thuế ô nhiễm tối ưu 3.3.2. Chuẩn mức thải (S) 3.3.3. Phí xả thải (phí Pigou: F) Chữa bài tập chương 3	1	- Chuẩn bị và đọc trước: + Nội dung bài học trong tài liệu [1]. + Đọc thêm nội dung liên quan trong tài liệu [3] - Làm câu hỏi ôn tập cuối chương 3 trong tài liệu [1]. Và bài tập dạng II trong tài liệu [2]	
Bài tập/thảo luận	Bài tập chương 3	1		
Kiểm tra Đánh giá	Sinh viên nắm được khả năng áp dụng và hạn chế của thuế ô nhiễm tối ưu và 2 công cụ nữa để giải quyết bài toán ô nhiễm môi trường là chuẩn mức thải và phí xả thải.			

Hình thức tổ chức dạy học (HTTCDH)	Nội dung	Thời gian (tiết)	Yêu cầu SV chuẩn bị và địa chỉ tư liệu	Ghi chú
Nội dung 12 (Tuần 12): Chương 3: Kinh tế học chất lượng môi trường				
Lý thuyết	3.3.4. Sự lựa chọn giữa chuẩn mức thải và phí thải trong quản lý môi trường 3.3.5 Giấy phép xả thải có thể chuyển nhượng Chữa bài tập chương 3	2	- Chuẩn bị và đọc trước: + Nội dung bài học trong tài liệu [1].Chương 3 (IV) + Đọc thêm nội dung liên quan trong tài liệu [3] (từ tr161- tr171) - Làm câu hỏi ôn tập cuối chương 3 trong tài liệu [1]. Và bài tập dạng II trong tài liệu [2]	
Kiểm tra Đánh giá	Sinh viên hiểu và nắm được các công cụ áp dụng trong giải quyết bài toán ô nhiễm môi trường, điều kiện áp dụng, những ưu nhược điểm của từng công cụ			
Nội dung 13 (Tuần 13): Chương 3: Kinh tế học chất lượng môi trường				
Lý thuyết	3.3.6. Ký quỹ bảo vệ môi trường 3.4.Kinh tế chất thải 3.4.1.Nguyên lý kinh tế chất thải 3.4.2.Kinh tế chất thải đối với hoạt động doanh nghiệp	2	- Chuẩn bị và đọc trước: + Nội dung bài học trong tài liệu [1]. + Đọc thêm nội dung liên quan trong tài liệu [3] - Làm câu hỏi ôn tập cuối chương 3 trong tài liệu [1].và bài tập dạng II trong tài liệu [2]	
Kiểm tra Đánh giá	- Sinh viên hiểu được nguyên lý và kinh tế về chất thải đối với hoạt động doanh nghiệp - Thảo luận tiểu luận: Sinh viên thuyết trình bài tiểu luận đã được giao theo nhóm			
Nội dung 14 (Tuần 14): Chương 4: Phân tích chi phí – lợi ích của tác động môi trường				
Lý thuyết	4.1.Phân tích chi phí – lợi ích - Khát quát về phân tích chi phí – lợi ích và phân tích chi phí lợi ích mở rộng - Trình tự tiến hành phân tích chi phí – lợi ích - Các chỉ tiêu sử dụng khi đánh giá một dự án	1	- Chuẩn bị và đọc trước: + Nội dung bài học trong tài liệu [1]. + Đọc thêm nội dung liên quan trong tài liệu [3] - Làm câu hỏi ôn tập cuối chương 4 trong tài liệu [1]. Và bài tập dạng III trong tài liệu [2]	
Bài tập/thảo luận	Bài tập chương 4	1		

Hình thức tổ chức dạy học (HTTCDH)	Nội dung	Thời gian (tiết)	Yêu cầu SV chuẩn bị và địa chỉ tư liệu	Ghi chú
Kiểm tra Đánh giá	Sinh viên hiểu và phân tích nội dung và trình tự phân tích chi phí – lợi ích khi đánh giá một dự án. Thảo luận: <i>Hãy cho biết các công cụ kinh tế để quản lý các vấn đề môi trường tại Việt Nam và đề xuất kiến nghị nhằm tăng cường áp dụng các công cụ kinh tế trong thời gian tới.</i>			
Nội dung 15 (Tuần 15):				
Lý thuyết	4.2. Một số kỹ thuật sử dụng giá thị trường và không sử dụng giá thị trường để phân tích chi phí – lợi ích tác động tới môi trường	1	Chuẩn bị và đọc trước: + Nội dung bài học trong tài liệu [1]. + Đọc thêm nội dung liên quan trong tài liệu [3] - Làm câu hỏi ôn tập cuối chương 4 trong tài liệu [1]. Và bài tập dạng III trong tài liệu [2]	
Kiểm tra	Nội dung chương 3,4	1	Sinh viên chuẩn bị để kiểm tra	
Kiểm tra Đánh giá	Sinh viên nắm được một số kỹ thuật sử dụng giá thị trường để phân tích chi phí lợi ích tác động môi trường. - Kiểm tra hết môn 1 tiết, nội dung bài tập: Dạng I, II, III trong tài liệu [2]; hình thức: Viết.			

TRƯỞNG BỘ MÔN
(Đã ký)

TRƯỞNG KHOA
(Đã ký)

Phạm Thị Ánh Nguyệt

Phạm Thị Ánh Nguyệt